

בס"ד

רבונו נהמז

מברסלב

פירושם על פרשת השבוע

דבר ומד

רבנו נחמן מברסלב

פירושים על פרשת "תרומה"

מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי (שמות כה, ב)

להרחיקו מאמונת ההשגחה והרצון העליון ומחמת זה דואג תמיד על ממוז ופרנסה, מחמת שרואה שעתה נתמעטה פרנסתו, ויש שיש לו ממוז הרבה אבל מתאוה יותר ויותר וכו', וכל זה נמשך מבחינת כפירות ברצון והשגחה שהם בחינת שמד ועבודה זרה, כי כל העבודות זרות תחובים במקומו כמו שכתוב בהתורה צוית צדק וכו' (סימן כג). והתקון לזה, בחינת מעשה המשכן, בחינת צדקה לעניים הגונים וכשרים באמת, כי ל"ט מלאכות ממשכן גמרינו, וכל עסקי המשא ומתן והמלאכות כלולים בל"ט מלאכות, וצריך כל אחד להרבות בצדקה ולבזבז להמשיך על עצמו קדשת המשכן שעשה משה שעשאו בתקונים כאלה לתקן לדורות הטא העגל שהוא עבודה זרה בחינת תאוות ממוז, כי בהמשכן כלול כל הגנוני עלאין המלבשין בכסף וזהב ונחשת ותכלת וארגמן וכו' שבשרשם הם גבוהים מאד, כי הם עקר גדלת הבורא יתברך, כמו שכתוב במקום אחר (סימן כה), אך למטה נפלו מאד עד שרב התרחקות בני האדם מה יתברך הוא על ידי מרדת הממוז והחפצים, שכלם כלולים בכסף וזהב ונחשת ותכלת וכו'. ומי שמקשר עצמו לצדיקי הדור האמתיים בחינת משה ומרבים בצדקה וקדשה לשמים ולא להתפאר, על ידי זה זוכים שמאיר בהם הארת הרצון, מבחינת משה, עד שיאיר להם בכל מיני חשך לעלות משם.

כי המשכן נעשה בקדשה בזאת שאפלו בהרצון יגן על ישראל בבחינת (שמות לח) אלה פקודי המשכן — משכן, משכן בבנינו ומשכן בהרבניה, בבחינת (במדבר כד): מה טבו אהליך יעקב משכנותיך ישראל, ודרשו רבותינו ז"ל אפלו כשהם חרבים מגנים על ישראל. ובשביל זה הקימו את המשכן בכל פעם ופרקוהו בעצמן ונסעו עמו ממקום למקום במדבר חשך ואפלה מקום נחש שרף ועקרב וכו', ואחר כך חזרו והקימוהו וכו', להורות לדורות שאפלו כשהמשכן יהיה נפרק וחרוב יגן עליהם, ואם יקשרו רצונם תמיד בקדשת המשכן ובית המקדש וכליו, והכל בכח הצדיקי אמת העוסקים בבנין המשכן בכל דור ודור כמו שכתוב בהתורה אומרה וכו' (סימן רפב). על ידי זה יוכלו לעבר בשלום בכל המדבריות בכל מיני חשך וצלמות אפלו כשעוברים

ועל כן נסמך פרשת הדלקת הנרות המנורה לחנכת המשכן בפרשה זאת. וכן בפרשת תצוה שנסמכה מיד אחר כל מעשה המשכן וכליו הנאמר בפרשת תרומה, ואחר כך מתחיל תקף במצות הדלקת נרות המנורה, ואינו מדבר עדין משום קרבנות רק מנרות המנורה, וכמבאר במדרשים ענין זה לענין גדלת מעשה המנורה ונרותיה. כי עקר כלל המשכן היה לתקן הטא העגל שהוא עבודה זרה כמו שאמרו רבותינו ז"ל. וכלל המשכן הוא בחינת צדקה, בחינת (שמות כה): מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי, כי צדקה מגביר הרצון וקדשה (עיי' לקוטי מוהר"ן ב' - סימן ד'), כי משה ראה גדל התנרות השטן שיש לו כח כל כך להתנרות בהאדם בזה העולם עד אשר אחר שהוציאם ממצרים באותות נוראות כאלה וקרע להם את היים וכו' ונתן להם את התורה בקולות וברקים וכו' ובהתנלות אלקות נורא ומרעיד כזה וכו' וכו', ואף על פי כן אחר כל אלה הכשילים על ידי הערב רב בפנים עבודה זרה של העגל שהוא בחינת שמד, על כן בשנתרצה להם ה' יתברך בארבעים ימי רצון האחרונים מאולול עד יום כפור צוה להם לעשות משכן, וכלל המשכן הוא בחינת נדבת לב, צדקה, כדי לחזק את הרצון וקדשה, כי בהמשכן ובית המקדש היו כל הקרבנות שבאו לרצון, כמו שכתוב (ויקרא יט): לרצונכם תזבחוהו. ועל כן מזכיר בתחלה תקף ומיד פרשת המנורה בפרשת תצוה ובפרשת בהעלותך כנ"ל, כי זה העקר שצריכין להגביר הרצון בתקף גדול כל כך עד שיאיר לעולם ולא יפסק בכל מיני חשך שעוברים על כל אדם כפי מה שהוא, שזהו בחינת מעשה המנורה, בחינת להעלות נר תמיד, וזה נעשה בכל אדם ובכל זמן בכל דור ודור, שכל מה שעובר על האדם עקר תקונו על ידי תקף הרצון, שעל ידי זה מעלים הכל משמד לרצון.

כי עקר בחינת עבודה זרה ושמד הוא בחינת תאוות ממוז ומרדת ומרירת הפרנסה מה שהשטן והבעל דבר מפיל את כל אחד בדעתו לטבעיות ורוצה

חס ושלום במקום נחש ושרף ועקרב וצמאון וכו', שבכל מקומות אלו בהכרח שיעבר בהם הרוצה לגשת אל הקדש, בפרט מי שנכשל כבר במה שנכשל ורוצה לשוב שבהכרח שיעבר באלו המקומות, בבחינת מה שאמר רבנו ז"ל על מאמר רבותינו ז"ל "בהינו דעאל" וכו' (עין בהתורה רציצא בסימן כז), ומכלם יצילנו ה' על ידי תקף הרצון דקדשה שיזכה על ידי התקשרות לצדיקי אמת. ועל כן הזכיר בתחלה מעשה המנורה אחר מעשה המשכן כנ"ל, כי מעשה המנורה ונרותיה הם עקר אור הרצון שהיה מאיר במשכן ובית המקדש, שעל ידי זה עולים מכל מיני חשך שבעולם, בבחינת כי אתה תאיר גרי וכו'. (לקוטי הלכות – הלכות ברכות השחר ה' – מ"ה)

זֶהָב וְכֶסֶף וְנַחֲשֵׁת

(שמות כה, ג)

... המשכן נבנה מכל הטוב שנתברר מכל אחד מישראל, שזהו בחינת (שם כה): זהב וכסף ונחשת ותכלת וארגמן ותולעת שני וכו', שהביא כל אחד ואחד כפי הנקדה טובה שלו, כי זהב וכסף ונחשת ותכלת וכו' הם בחינת הגונון עליון (צבעים עליונים המובאים בזוהר הקדוש), שהם בחינת הטוב שיש בכל אחד מישראל, שזהו בחינת (ישעיה מו): ישראל אשר בך אתפאר, שהם כלולים מגונון סגיאין [מצבעים רבים], הינו הנקדות טובות שיש בכל אחד מישראל שהם כלולים מגונון סגיאין, כי יש בכל אחד מישראל נקדה טובה אפלו בהפחותים שבהם מה שאין בחברו, כמבאר במקום אחר (סימן לד), וה' יתברך מתפאר בהם. וזה בחינת הגונון שהיו בבית המקדש והמשכן, בחינת זהב וכסף וכו' שהביא כל אחד מנדבת לבו הטוב, כי שם היו כלולים כל הנקדות טובות, שהם בחינת גונון עליון שיש בכל אחד מישראל. ועל כן אחר מעשה העגל שאז הצרך משה לחפש ולמצא הנקדות טובות שיש בכל אחד מישראל, על כן אז דיקא נצטוו על מלאכת המשכן, כי המשכן נבנה מזה מנקדות טובות הנ"ל. וזהו: שחורה אני — במעשה העגל, ונאוה אני — במלאכת המשכן, הינו בנקדות טובות שאני מוצא בעצמי, שהם בחינת מלאכת המשכן... (לקוטי הלכות – הלכות השכמת הבוקר א' – ד')

זֶהָב וְכֶסֶף וְנַחֲשֵׁת

(שמות כה, ג)

וזה בחינת מלאכת המשכן שנצטוו אחר מעשה העגל, כי המשכן הוא בחינת הקדשה הגבה, בחינת איה שזוכין למצא על ידי הבקשה והחפוש

שמהפשין ומבקשין בעת שרחוקין מן הקדשה והולכין נע ונד ומטלטל. כי המשכן לא היה לו קביעות מקום ואז היתה פביכול בחינת הקדשה מטלטלת ולא נודע איה מקום כבודו, רק במקום אשר ישכן שם הענן שם יחנו בני ישראל. ויש אשר יהיה שם הענן וכו', כי אלמלא לא חטאו ישראל היו נכנסין לארץ ישראל מיד ששם עקר קביעות מקום קדשתו ושם עקר התגלות כבודו יתברך, כי שם כל העשרה קדשות שהם בחינת עשרה מאמרות שבהם ברא העולם בשביל כבודו יתברך, אף על ידי שחטאו בעגל שהוא עבודה זרה, שהוא מקומות המטנפים, ונפלו מאד ונתרחקו מכבודו יתברך מאד, על כן היה תקונם על ידי בחינת הנ"ל, על ידי בחינת איה כנ"ל, שעל ידי זה מחיין את עצמן אפלו אם נופלין לעבודה זרה, שהוא מקומות המטנפים כנ"ל. וזה בחינת מלאכת המשכן שצוה ה' יתברך שיבנו משכן מכסף וזהב ונחשת ושאר חפצים של חל, אשר על ידי רבוי הכסף והזהב עשו את העגל, כמו שכתוב: "ודי זהב" כמו שפרש רש"י שם. וצוה עליהם ה' יתברך שבמה שקלקלו בו יתתקנו ושיחפשו ויבקשו הקדשה שם דיקא וכל איש יבקש ויחפש אם נמצאו אצלו כסף וזהב וכו' ויביא אותו למלאכת המשכן ועל ידי זה דיקא בנו את המשכן שהלך עמהם ממקום למקום. ובכל מקום שעמד שם, קנה קדשה גבה שם, והיו נוהגים שם כל הדינים הנוהגים בבית המקדש. וזו היה אסור לנגס למקום שעמד שם המשכן וכל הדינים. ואחר כך בשפרקו את המשכן משם היו מתרים כל הזרים ואפלו ממאים לנגס לשם, כי זאת הקדשה הוא בבחינת איה, בחינת איה מקום כבודו, כי הוא קדשה גבה ונעלמת מאד עד שאי אפשר לידע מקומו איה, רק במקום שזוכין למצאו כפי הבקשה והחפוש, שם זוכין שיתגלה קדשתו. ועל כן לא היה להמשכן מקום קבוע, כי הוא בבחינת איה מקום כבודו כנ"ל. ועל כן נבנה המשכן מכסף וזהב ושאר חפצים שהם עסקי חל וכו' נ"ל. ועל כן ל"ט מלאכות שבהם כלולים כל המשא ומתן והעסקים, ממשכן גמרינו, כי קדשת המשכן הוא בחינת הקדשה הגבה שהיא בחינת איה, שזאת הקדשה נעלמת במשא ומתן ול"ט מלאכות בכסף וזהב ושאר חפצים כנ"ל. (לקוטי הלכות – הלכות גביות חוב מהיתומים ג' – ז')

וְתַכְלֵת וְאַרְגָּמָן

(שמות כה, ד)

על כן אחר מעשה העגל נצטוו על מלאכת המשכן, כי הדבר תמוה מאד: איך באו ישראל לידי עוון זה אחר קבלת התורה שזכו אז למדרגה גבה ועליונה

ועשו לי מקדש

(שמות כה, ח)

וזה בחינת המשכן שהקים משה במדבר. כי עקר התקון הוא בבית המקדש ששם עקר המקום הקדוש המסגל לזה לגלות מלכותו לכל באי עולם, ובשביל זה נתאנה משה כל כך לבוא לארץ ישראל וכו' כידוע. ואם לא היו מקלקלים בחטא העגל ומרגלים היו מוכנים לכנס לארץ ישראל ולבנות הבית המקדש תכף כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אבל מחמת רבוי קלקולם נתעכבו. אבל ה' יתברך המל עליהם וצוה להם לבנות המשכן במדבר שנבנה בקדשה כזאת שיוכלו להמשיך קדשת הבית המקדש גם במדבר, להכניע שם בחינת נחש שרף ועקרב וצמאון וכו'.

ועקר קדשת המשכן שהיא בחינת הבית המקדש, הוא שעל ידי בנין המשכן וכליו נמשך תקון כזה שכל מי שיש לו חלק בבנין המשכן על ידי נדבת לבו הטוב שמיסיע בבנינו בגופו ובממונו ובכחו ובכחו ותשוקתו הטוב, על ידי זה כל דבר מצוה וקדשה וכל נקדה ונקדה טובה שהוא חוסף מתוך כל הבלבולים והמניעות מתוך תקף תבערת האש שבוה העולם וכו', הכל יכול להכניס לתוך מקום הקדוש הזה שהוא המשכן שהוא בחינת הבית המקדש שהוא בחינת האהל מועד, שלשם מתאספין כל ישראל ולשם מתכנסין כל נקדות טובות של כל קדשות ישראל שחוסף כל אחד בכל יום ובכל עת, עד שעל ידי זה יש כח לכל אחד לשאר על עמדו בקדשת ישראל ולהתחזק בכל פעם לשוב ממחשבות רעות וכו', ולצמצם ההתלהבות שכל זה היא בחינת תקון התשובה.

ואז אפלו אם נעשה עמו כמו שנעשה שמתגברין עליו בכל פעם כמו שמתגברין, אף על פי כן מה שחטף טוב מקדם כבר הוא נכנס ונגנו במקום קדוש ונורא מאד בהמשכן ובית המקדש, ונצטרף ונכלל זה הטוב עם כל הנקדות של כל ישראל שמתכנסין לשם, שעל ידי זה אין כח לשום סמרא אחר לקלקל את התקון הזה שכבר נעשה על ידי נקדותיו הטובים שנכללו בתוך קדשת כלל ישראל בתוך המשכן שהוא אוצר בית ה' ששם אין שולטין ידי זרים. והכל עולה לה' למקום שעולה, עד שבכח זה יכול להתחיל בכל פעם כל ימי חייו עד שישוב אל ה', בבחינת ה' מעון אתה היית לנו בדור ודור וכו', שהוא בחינת המשכן ובית המקדש, על ידי זה תשב אנוש עד דכא, עד דכדוכה של נפש, שכל אחד יכול לשוב לה' יתברך אפלו בדכדוכה של נפש בגשמיות ורוחניות:

ואפלו עתה בגלותנו הארץ המר, כל חיותנו וקיומנו

מאד מאד, להשנת נבואה פנים בפנים וכו', ואיך יבואו אחר כך לידי חטא כזה, אף הוא על פי הנ"ל, כי בכל פעם שצריכין לעלות מדרגא לדרגא מתגבר מחדש המדמה שהם הקלפות וכו' ולפעמים בשאין האדם זוכה להתגבר לשבר מחדש כל הקלפות והדמיונות וכו' יוכל לפל מאד חס ושלום בעת שצריך לעלות למדרגה השניה. ועל כן אמרו רבותינו ז"ל: אל תאמין בעצמך עד יום מותך וכו'. ומזה נמשך שישראל באו לידי מכשול זה בסוף הארבעים יום שהיו צריכין לעלות למדרגה גבה יותר ויותר ולא השתדלו לשבר מחדש את הכח המדמה עד שנכשלו. ואז פשנתרצה ה' יתברך למשה צוהו על מלאכת המשכן, דהינו שגלה ה' יתברך למשה העצה איך לזכות לשבר הקלפות והדמיונות שבכל מדרגה ומדרגה שהוא על ידי מלאכת המשכן, שהוא בחינת צדקה נדבת לב, שעל ידי זה מאירין הגונים על אין שיש בכסף וזהב וכו', שזהו עקר בחינת מלאכת המשכן, ששם היו מאירין כל הגונים הקדושים, שזהו בחינת שלשה עשר דברים שנאמרו במלאכת המשכן שהם: זהב וכסף ונחשת ותכלת וארגמן וכו', שהם כלליות כל הגונים הקדושים, שכלם היו מאירין על ידי מלאכת המשכן על ידי הצדקה ונדבת לב של כל אחד מישראל. ועל ידי זה זוכין לשבר הקלפות שבכל דרגא ודרגא ועל כן היה המשכן הולך עמם במדבר ממקום למקום, כי בכל פעם היו צריכין לטהר מקום חדש מקלפות כפי המדרגה שהיו צריכים לעלות בכל פעם, שזהו בחינת מסעי בני ישראל במדבר ארבעים שנה, כי באלו המסעות של ישראל כלולים כל העליות של כל ישראל בכל הדורות מדרגא לדרגא שבכל עליה ועליה שבכל דרגא צריכין לגלות הגונים שעל ידי זה מטהרין את המקום והמדרגה מן הקלפות וכו', שזהו בחינת הקמת המשכן שהיו מקימין אותו בכל פעם בכל מסע ומסע כדי להאיר הגונים על אין שהיו מאירין במשכן, שעל ידי זה מטהרין כל המדרגות שזהו בחינת מסעי בני ישראל כנ"ל:

ועל כן כל המשא ומתן שעושין בקדשה הוא בבחינת מלאכת המשכן כמו שכתב רבנו ז"ל (בלקוטי תנ"א סימן ד), כי בשעושין משא ומתן בקדשה אזי מאירין הגונים בהממוז של המשא ומתן שזהו בחינת מלאכת המשכן ששם היו מאירין הגונים שעל ידי זה מכניעין ומשברין המניעות והדמיונות שבכל מדרגה ומדרגה וכו' כנ"ל. שזהו בחינת טוב תורה עם דרך ארץ וכו' כנ"ל. (לקוטי הלכות – הלכות גביית חוב מקרקעות והלכות אפותיקי ג' – ו')

הוא על-ידי בתי כנסיות ובתי מדרשות שהם בחינת קדשת המשכן ובית-המקדש בחינת מקדש מעט כמו שאמרו רבותינו ז"ל (מגלה כט:). כי זה עקר סוד בנין המשכן שמשה רבנו ראה עצם התנברות הבעל דבר והסמרא אחרא, שאחר מתן תורה בהתגלות אלקות כזה קלקלו כל כף, על-כן עשה תקון לדורות על-ידי בנין המשכן במדבר שבוה המשיך תקון שאפלו פשיחורב הבית-המקדש שתי פעמים, אף-על-פי-כן יהיה לנו כח להמשיך קדשת הבית-המקדש אפלו בחוץ-לארץ בארצות צפון במקומות הרחוקים מה' יתברך מאד, גם שם נוכל להמשיך קדשת הבית-המקדש על-ידי הבתי כנסיות ובתי מדרשות שמתכנסין שם ועוסקין בתורה ותפלה וכו'.

כי כל הבתי כנסיות ובתי מדרשות שלנו בחוץ-לארץ הם בבחינת קדשת המשכן שבמדבר. ובשביל זה נקרא משכן לשון המשכה, בחינת משכני וכו' (שמות רבה לא), הינו שעל-ידי קדשת המשכן שנבנה במדבר ואנו קורין אלו הפרשיות בתורה, על-ידי זה יש לנו כח להמשיך קדשת הבית-המקדש גם בגלות הזה בחוץ-לארץ כמו שהמשיך משה קדשת הבית-המקדש על-ידי המשכן שבמדבר.

ועל-כן באמת עקר הכח לזה הוא על-ידי בחינת משה שהוא בחינת צדיקי אמת שצריכין לבוא אליהם ולהתקשר להקבוצ שלהם בבתי מדרשות שנבנו על שםם. כי הם בגדל כחם עוסקים תמיד גם בדורות אלו בבחינת בנין המשכן כמו שמבאר בהתורה אמרה וכו' (בסימן רפב), שכל צדיק אמתי בונה בחינת משכן וכו' עין שם. ושם יכול כל אחד לגנוז כל נקדה ונקדה טובה שלו להכניסה לתוך השתפות הקדוש של כלל הקבוצ הקדוש, שעל-ידי זה לא יוכלו לחטפה ולקלקלה שום מחבל והסמרא אחרא חס ושלום בבחינת (ירמיה ל, כא) מי זה ערב את לבו לגשת אלי וכו', דהינו בבתי מדרשות שהם בחינת המשכן ובית-המקדש ששם ה' יתברך... (לקוטי הלכות - הלכות מנחה ז' - י"א, י"ב)

ועשו לי מקדש

(שמות כה, ח)

וזה בחינת מעלת יקרת קדשת הבית המדרש שהוא מקדש מעט שזהו עקר קיום שלנו בתקף אריכת הגלות הזה. שהבית-המקדש נחרב בעונותינו ועקר קיומנו הוא על-ידי בתי כנסיות ובתי מדרשות כמו שכתוב (יחזקאל יא) וכי הפיצותים בארצות ואהי להם למקדש מעט ודרשו רבותינו ז"ל אלו בתי כנסיות ובתי מדרשות. כי

בבית המדרש שם מתקבצין התלמידים ומעידים ומספרים מה ששמעו מרבן כדי להמשיך השארתו הקדושה לנצח. ועקר קדשת הבתי כנסיות ובתי מדרשות נמשכין מבחינת המשכן שעשה משה במדבר אחר מעשה העגל. כי עקר חטא העגל נמשך על-ידי הפגם שפגמו בכבוד משה רבנו ואמרו כי זה משה האיש לא ידענו מה היה לו. כי אפלו לפי טעותם שהטעה אותם הבעל דבר שכבר מת משה, היו צריכין להאמין שבנדאי לא היה יגיעו לריק חס ושלום. ונדאי השאיר השארה טובה אצל תלמידיו. והיה להם לבוא לאהרן וליהושע וכו' ולבקש מהם שיוליכו אותם בדרך הישר כפי מה שקבלו ממשה רבן. אבל הם לא בחרו בהאמת. כי העקר בהמעשה הזאת היו הערב רב ששאנו את משה והיה מינא בלבם עליו ובקשו עלילה לפרש מאחרי המקום. על-כן תקף בשפכו שמת משה באו לאהרן ואמרו קום עשה לנו אלהים אשר ילכו לפנינו כי זה משה האיש לא ידענו וכו'. כי בנדאי בשפורשין מהצדיק האמת ומדרכיו הקדושים על-ידי זה באין לעבודה זרה, ועל-כן באו אז על-ידי זה למעשה העגל. ועל-כן בשבא משה וראה את כל זה עסק אחר-כך להמשיך תקון שאפלו אחר-כך בשגיגע ומנו להסתלק באמת יהיה נשאר זכרו לדורי דורות. וזהו בחינת מעשה המשכן שעסק אחר-כך. ששם המשיך השראת שכינתו יתברך דהינו בחינת השגות אלקות, כי כל מעשה המשכן היה בחינת כלים וצמצומים להשגות אלקות. ועקר בחינת המשכן היה שעל-ידי זה המשיך תקון שאפלו פשישראל נעים ונדים בגלות שהוא בחינת מדבר גם אז יהיה להם כח להמשיך השגות אלקות על-ידי בתי כנסיות ובתי מדרשות שהם בחינת מקדש מעט, בחינת המשכן שעשה משה במדבר. שאף-על-פי ששם לא היה עקר מקום המנוחה דהינו מקום הבית-המקדש כמו שכתוב כי לא באתם עד עתה אל המנוחה וכו', אף-על-פי-כן יכולין להמשיך לשם קדשת הבית-המקדש ששם השראת השכינה על-ידי תקוני המשכן שעשה. וכמו כן תקן לדורות שיהיה כח לישראל בכל דור להמשיך קדשת בית-המקדש בכל בתי כנסיות ובתי מדרשות שיעשו בגלות שעל-כן הם נקראים מקדש מעט. (לקוטי הלכות - הלכות נזיקים ד' - י"ד)

תבנית המשכן

(שמות כה, ט)

העושה משא-ומתן הוא בחינת מקרב נפשות להשם יתברך ובונה מהם היכל הקדש, בחינת

תיעשה המנורה

(שמות כה, לא)

צריך האדם העושה משאומתן ומלאכות להרים ידו להשם ולשעבד כל מחשבתו ועשיתו ודבורו להשם יתברך, בחינת: "גל על ה' דרכך וכו'", ולהאמין באמונה שלמה שאין האדם עושה כלל, רק שאנו מחיבים לעשות איזה עסק במשאומתן ומלאכה, מחמת שכן רצונו יתברך, כי יש סודות וכונות גדולות בכל עניני משאומתן ומלאכות, כי מבררין ברורין וניצוצות קדושות על-ידי המשאומתן ומלאכות, כידוע, ובשביל זה לבד צריכין לעשות מעט משאומתן או איזה מלאכה, כי כן רצונו יתברך, וכמאמר רבותינו ז"ל: טוב תורה עם דרך ארץ. אבל באמת אין האדם עושה כלל, ואין הפרנסה נמשכת על-ידי העשיה הנשמית כלל, כי אם אדרבא, עקר הפרנסה נמשכת על-ידי בשול הל"ט מלאכות, דהינו על-ידי הארת הרצון, שהוא בחינת קדשת שבת, דמנה מתברכין כל שתא יומין [שממנה מתברכין כל ששת הימים – של השבוע]. וכשיודעין זאת באמת ובאמונה שלמה, על-ידי-זה ממשיכין הקדשה של שבת לששת ימי החל, ועל-ידי-זה מקדשין ששת ימי המעשה בקדשת שבת, ועל-ידי-זה מבררין ומזככין כל הל"ט מלאכות מזהמת הנפש, מבחינת ל"ט קללות, וזוכין על-ידי-זה שיהיה כל הל"ט מלאכות בבחינת מלאכת המשכן, ואז הל"ט מלאכות הם בבחינת מ"ל אורות, בחינת הארת הרצון, בחינת מללי רצון, כי זוכין לקבל הארת הרצון משבת לששת ימי המעשה. ואזי בשזוכין לעשות כל המשאומתן והמלאכות בבחינה זו, אזי אף-על-פי שעושה משאומתן ומלאכה, אינו נחשב בשם עשיה כלל, רק בחינת המלאכה נעשית מאליה, כמו שכתוב במשכן: "הוקם המשכן", "תיעשה המנורה", וכן אצל בית-המקדש נאמר: "והבית בהבנתו", כי כל מלאכת המשכן ובית-המקדש היתה נעשית מאליה, רק שהם היו מכונים ברצונם לעשות המלאכה, והמלאכה היתה עולה בידם מאליה. וזה בחינת: "ששת ימים תעשה מלאכה ויום השביעי שבת" תעשה דיקא, כי על-ידי שבת זוכין שתהיה המלאכה נעשית מאליה, כי עקר קיום של ששת ימי המעשה ושל כל המלאכות הנעשין בהם, הכל הוא רק על-ידי שביתה ומנוחה של שבת, שהוא בחינת הארת הרצון שמאיר בשבת. ובבחינה זו צריך האדם לעשות כל המלאכות ומשאומתן שלו שבששת ימי המעשה, הינו לידע ולהאמין באמת שהוא אינו עושה כלל, רק הכל בכח השם, שעל זה הזהירה התורה שלא לומר חס ושלום "כחי ועצם ידי

משכן. ועל-כן ל"ט מלאכות ממשכן גמרין. ובגמר מלאכת המשכן אמר משה: "ויהי נעם וכו' ומעשה ידינו וכו'" שתי פעמים, ודרשו רבותינו ז"ל: כדי שתשרה ברכה במלאכת המשכן ותשרה ברכה במעשי ידיהם, כי הם בחינה אחת, כי יש בהמשאומתן ניצוצות קדושות גבוהות מאד שצריך לבררם על-ידי המשאומתן. ואלו הניצוצות שמבררין אותם על-ידי המשאומתן ומחזירין אותם אל הקדשה הם בחינת גרים ובעלי-תשובה, כי מעלין ומכניסין הנפשות והניצוצות של המשאומתן מן החוץ אל הפנים, אל הקדשה. נמצא שהעוסק במשאומתן באמונה בקדשה כראוי, הוא בבחינת מגיר גרים ומקרב נפשות רחוקות להשם יתברך, שמזה נבנה היכל הקדש. אך מחמת שאלו הנפשות והניצוצות נאחו בהם הרע מאד, כי הם שוכנים בין הגוים והסמרא-אחרא, בבחינת "זאת ירושלים בתוך הגוים שמתיה", על-כן צריך זה העוסק במשאומתן לזהר בנפשו מאד שלא יתאחו בו הרע הנאחו באלו הניצוצות שהוא מבררם על-ידי משאומתן. ומזה בא מה שלפעמים יש כמה אנשים בשרים, ואחר-כך בשיוצאין אל השוק ועוסקין במשאומתן, נכשלים לפעמים ונתרחקין מעבודת השם, וזה מחמת הרע הנ"ל הנאחו באלו הניצוצות של המשאומתן, אבל באמת המשאומתן בעצמו הוא דבר גדול מאד, רק שצריכין לשמר עצמו בנ"ל. ועקר התקון לזה הוא על-ידי משפט, דהינו שישפט את עצמו בכל עת, ויתבודד ויפרש שיחתו לפני השם יתברך, וישפט את עצמו על כל הדברים שהוא עושה, אם כך ראוי לו לעשות ולבלות ימי חייו במעשים כאלה; ועל-ידי-זה נתעורר אש המשפט, שהוא בחינת התלהבות הלב, והאש הזוה הוא שורף את הרע שלא יתאחו בו, וגם שלא יתאחו באלו הניצוצות והנפשות שהוא עוסק לבררם על-ידי המשאומתן. וזה בחינת: טוב תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משפחת עון, כי עקר תקון המשאומתן, שהוא העסק בדרך ארץ, הוא על-ידי התורה, שהוא בחינת משפט, ואז על-ידי-זה נתבטל הרע הנאחו בהניצוצות, והניצוצות עולין אל מקור קדשתן על-ידי המשאומתן. וזה: שיגיעת שניהם משפחת עון בחינת בשול הרע והקלפות השוכנים סביב הניצוצות הנ"ל. ואזי נבנה על-ידי המשאומתן שלו בחינת היכל הקדוש, ונתגדל כבודו יתברך על-ידי זה, ואזי זוכה לעשירות גדול, כמבאר בפנים (לקוטי הלכות – הלכות גביית מלוה ג' – ב' לפי אוצר היראה – ממון ופרנסה – צ"ב)

לתוך המשא-ומתן, ואז מכרח לקיים הקנין ולא ישנה עוד, כמבאר בפנים (לקוטי הלכות – הלכות ערב ג' – אותיות י"ד ט"ו לפי אוצר היראה – ממון ופרנסה – ק"ב)

ואת המשכן תעשה

(שמות כו, א)

צריך האדם להרבות בתפלה מאד מאד כל ימי חייו, ואפלו כשרואה שמתפלל הרבה ואינו נענה, והתאוות והבלבולים מתנברים עליו בכל פעם ביותר, אף-על-פי-כן אל יטעה שתפלותיו הם לריק, חס ושלום, רק ידע ויאמין שאין שום דבור נאבד לעולם, וכל תפלה ושיחה בינו לבין קונו עושה רשם, והצדיק-אמת מלקטים כל אלו התפלות והשיחות ובונים מהם בנינים נפלאים, בחינת בנין המשכן. וצריך כל אחד להתחזק הרבה בתפלה ושיחה תמיד, יהיה אף שיהיה, עד אשר על-ידי רבוי התפלות יהיה נשלם הבנין בשלמות, ואז יכמרו רחמיו יתברך ויקרב אותו בשלמות, וישב אל ה' וירחמהו. אף אף-על-פי-כן, כשיהיה לו איזה ישועה, אל יטעה שעל-ידי תפלותיו ומעשיו הטובים פעל זאת, רק ידע שהכל רק בחסדו יתברך. ואף-על-פי שאנו יודעים שאי אפשר לנו לפעל הישועה השלמה בתפלתנו לבד כנ"ל, אף-על-פי-כן אנו צריכין לעשות את שלנו, להרבות בתפלה בכל כחננו, ואז יכמרו רחמיו יתברך ויעשה בחסדו ויושיענו בקרוב למען שמו. וגם זה בכלל מה שמבאר במקום אחר, שצריכין בתפלה להיות קולע אל השערה ולא יחטיא, הינו שלא יטה לימין או לשמאל, הינו שלא יטעה, חס ושלום, שהתפלות הם לריק, חס ושלום, מחמת שזה כמה שצוּעקים ואינם נושעים, שזה בחינת נוטה לשמאל; וכן אל יטעה לומר, מה לנו להרבות בתפלה, מאחר שעקר הישועה הוא רק בחסדו לבד, אם-כן נסמך רק על חסדו, שזה בחינת נוטה לימין שלא כראוי. כי באמת צריכין להרבות בתפלה מאד תמיד ולידע אף-על-פי-כן האמת, שאין אנו כדאי לפעל בתפלתנו כי אם בחסדו, ואף-על-פי-כן אנו צריכין לעשות את שלנו להרבות בתפלה תמיד, והשם יתברך יעשה את שלו וימשיך עלינו חסדו למענו ויושיענו מהרה למען שמו. (לקוטי הלכות – הלכות נחלות ד' – אותיות י' כ' לפי אוצר היראה – התבודדות – ט"ל)

חמשים לולאות

(שמות כו, ה)

וזה בחינת חמשים חמשים לולאות שהיו ביריעות

עשה לי את החיל הזה וכו', כי הידים הם כלי המעשה של כל הל"ט מלאכות, ואי אפשר להידיים להמשיך הפרנסה על-ידי הל"ט מלאכות, כי אם על-ידי שמקבלין ומתברכין מבחינת הידים שיש בים החכמה, שמשם עקר הפרנסה, בבחינת "פותח את ידך ומשביע לכל חי רצון", כי שם מאיר הארת הרצון, שהוא בחינת קדשת שבת. וכשזוכין לזה, אזי באמת גם בששת ימי החל אין צריכין לעשות שום עבדא ושום מלאכה כלל, כי בזמן שישראל עושין רצונו של מקום מלאכתם נעשית על-ידי אחרים, כמאמר רבותינו ז"ל, כי אז המלאכה נעשית ברצונו לבד, שהוא רוצה בהמלאכה, ואזי תקף נעשית על-ידי אחרים, כמו שכתוב: "ועמדו זרים ורעו צאנכם וכו'". (לקוטי הלכות – הלכות שבת ג' – אותיות ד' ז' לפי אוצר היראה – ממון ופרנסה – י"ז)

ואת המשכן תעשה

(שמות כו, א)

אם היו זוכין לאמונה שלמה בהשם יתברך, הינו להאמין שהכל מתנהג רק ברצונו יתברך לבד, אזי לא היו צריכין לעשות שום מלאכה ועסק, רק מלאכתנו היה נעשית על-ידי אחרים, כמו שיהיה לעתיד, כמו שכתוב: "ועמדו זרים ורעו צאנכם וכו'". נמצא, שכל יגיעת העסקים והמשא-ומתן נמשך רק מבחינת פגם אמונת הרצון, ומזה נמשכין כל ההכחשות והכפירות והשנויים במשא-ומתן, שהכל נמשך רק מפגם אמונה, כי אם היה מאמין בשלמות שהכל מתנהג רק ברצונו יתברך לבד, בודאי היה עושה המשא-ומתן שלו באמונה שלמה ולא היה משנה בדבורו. ועל-כן באמת צריכין התנברות גדול להנצל מכפירות והכחשות השכיחים במשא-ומתן, ולהשתדל לעשות משא-ומתן באמונה שלמה, שיהיה החן הן והלאו לאו. ועקר העצה לזכות לעשות משא-ומתן באמונה היא להרבות בצדקה, כי על-ידי צדקה ממשיכין הארת אמונת הרצון. ובאמת אם היינו כלנו זוכין לתן צדקה כראוי, כבר היה מתבטל המשא-ומתן לגמרי, ולא היינו צריכין לעשות שום מלאכה ועסק כלל, כי על-ידי התנלות הרצון זוכין לזה שיהיה המלאכה נעשית על-ידי אחרים כנ"ל. אף אפלו כל-זמן שאין זוכין לזה, לבטל המלאכות והמשא-ומתן לגמרי, אף-על-פי-כן זוכין על-כל-פנים על-ידי הצדקה לעשות המשא-ומתן באמונה, ושיאיר בו הארת הרצון, ואז המלאכות והעסקים הם בבחינת מלאכת המשכן. וזה בחינת כל הקנינים שתקנו רבותינו ז"ל במשא-ומתן, לכל דבר קנין השיך לו, כגון קנין סודר וכיוצא, כי על-ידי-זה ממשיכין הארת הרצון

וארבעים אדניהם כסף

(שמות כו, כא)

[האדנים נעשו על ידי נדבת השקלים]

ועל-כן נצטוו לתת מחצית השקל דיקא להורות שכל אחד מישראל אין לו שלמות כי אם על-ידי חברו כי עקר התקון שיכללו כלם זה בזה באהבה ואחדות וכל אחד הוא בחינת מחצית עד שנכלל בחברו וחברו בחברו עד שנכללין כלם ברבוי שנוי דעתם באחדות הפשוט שזה יקר מאד אצל ה' יתברך. וזהו העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט שזה בחינת מה שכתוב כפר נפש איש עשרו ורש לא שמע גערה, בחינת ולא נפר שוע לפני דל כמו שפרש רש"י שם שזה נאמר לענין השקלים שנתנו כל אחד בשוה מחצית השקל העשיר והדל וכו'. הינו כנ"ל כי עקר השקלים הוא לזכות לכלליות ואחדות על-כן צריכין לתן כלם בשוה שלא יהיה חלוק ופרוד בין העשיר והדל ולא יתנאה ולא יגער העשיר בהדל, להורות שזה עקר התקון של הצדקה שעקרה להיות מתומכי אוריתא שהעקר לזכות לאהבה ואחדות ולא יתנאה העשיר על העני. כי העקר להכלל באחדות הפשוט שאי אפשר להכלל שם כי אם על-ידי ענוה ובטול בחינת אהבה ואחדות שכל אחד יבטל עצמו לגבי חברו וזה רמז להם בהשקלים שצוה שיתנו כלם בשוה העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט בחינת ולא נפר שוע לפני דל הנ"ל בחינת ורש לא שמע גערה. להורות שכלם שוים אצלו יתברך וכלם יש להם חלק בהקמת המשכן. ועל-כן באמת בשאר נדבות המשכן נתנו כל אחד כפי ברכת ה' וכפי נדבת לבו כמו שפרש רש"י שם שלש תרומות נאמרו באן. אך בהשקלים הזהירים שיתנו כלם בשוה כדי שמוזה ילמדו ויבינו העשירים רמזים לעצמם שלא יתנאו לעולם במתנת ידם אפלו בשנותנים הרבה כי ראוי להם להבין שיה' יתברך יכול להקים המשכן על-ידי העניים כמו על-ידי העשירים כי העשיר והכבוד מלפניו ויכול להוריש לזה ולהעשיר לזה. ובודאי מי שיש לו מעט דעת אמתו ראוי לו להבין שלא יתנאה אפלו העשיר הנותן צדקה הרבה לתלמידי חכמים אמתיים, אדרבה ראוי לו להתבייש ולהתבטל מאד מי הוא כי זכה לזה שנתן לו ה' יתברך עשירות בזה שזוכה להחזיק התלמידי חכמים, וגם עדין נשאר לו הרבה הזן ועשר בביתו כי בודאי אינו נותן אפלו המחצה מעשירו, והעני והדל שהוא איש כשר כמותו ועל-פי הרב יותר ממנו אין בביתו לחם ושמלה וגם אינו זוכה להחזיק התלמידי חכמים בממונו. ואיך יתנאה בהעשיר שנתן לו ה' יתברך שנשאר אצלו הרבה וגם מחזיק התלמידי חכמים שזוכה שיהיה לו קרן קנימת

המשכן. והפרכת המבדלת בין הקדש ובין קדש הקדשים היתה נתונה תחת הקרסים המחברים חמשים לולאות הנ"ל כי עקר תקון הקדשה הוא על-ידי הפרכת המבדלת בין הקדש ובין קדש הקדשים שהוא בחינת צמצום, לצמצם התלהבות הלב שלא יתלהב יותר מדאי דלא יוקיד כל גופא [שלא ישרוף כל הגוף]. שזהו בחינת האזהרה שהזהיר ה' יתברך אפלו את הכהן הגדול ואל יבא בכל עת אל הקדש אל מבית לפרכת אשר על הארץ ולא ימות וכו'. ופרש רש"י ולא ימות כמו שמתו נדב ואביהוא בקרבכם לפני ה' וימתו כי נתלהבו ונכנסו חוץ מהמדה. שעל-ידי זה יצאה אש מאת ה' ותאכל אותם בחינת אש של הלב שהיה מוקיד כל גופא אם אין מצמצמין אותו חס ושלום. וכשזוכין להמשיך על עצמו קדשת הפרכת המבדלת הנ"ל שהוא פרכתא פריסא בחינת צמצום הנ"ל שלא יכנס לפניו מן הגבול שלו, על-ידי זה עקר התקון, ואז מכניעין חמשים שערי טמאה ומעלין הטוב שהיה כבוש שם ואזי נכפלין השערים של הקדשה בבחינת מאה שערים בחינת מאה ברכות. בבחינת ויזרע יצחק בארץ ההיא וימצא בשנה ההיא מאה שערים ויברכהו ה', כי זכה להפך מרע לטוב ונעשה מאה שערים וכנ"ל. וזה בחינת חמשים חמשים לולאות שביריעות המשכן שהם מכוננין על הפרכת המבדלת הנ"ל, כי על-ידי הפרכת המבדלת בין הקדש ובין קדש הקדשים הינו צמצום הנ"ל על-ידי זה נכללין חמשים לולאות שביריעות החיצונות שמהם היה יניקה לחמשים שערי טמאה בשלא היו יכולין להתחבר לחמשים שערי קדשה מחמת רבוי אור וכנ"ל. אבל על-ידי הפרכת המבדלת שהוא התקון כי צמצום האור הוא עקר התקון בידוע, ואז יכולין לקבל ולהתחבר חמשים לולאות שביריעות החיצונות בחמשים לולאות שביריעות הפנימיות המכסות את קדש הקדשים ואז נעשה המשכן אחד בבחינת והיה המשכן אחד, כי נתבטל יניקת הטמאה ונעשה בחינת מאה שערים של הקדשה שהם לולאות שבשני החוברת וכנ"ל. וכל זה נתתקן דיקא על-ידי הצמצום האור בהדרגה ובמדה שהוא בחינת פרכת המבדלת, בחינת ואל יבא בכל עת אל הקדש אל מבית לפרכת. (לקוטי הלכות – הלכות תרומות ומעשרות ג' – ח')

לְעַד. וְכֹל זֶה רָמַז לָהֶם ה' יִתְפָּרֵךְ בְּהַשְׁקָלִים שֶׁעוֹה שִׁיתְנוּ בְּלֶם בְּשׁוּה לְהוֹרוֹת כְּמוֹ שֶׁהָאֲדָנִים שֶׁמְקַמִּין הַמְשָׁכָן נַעֲשׂוּ עַל-יְדֵי גְדֻבַת הַשְׁקָלִים שֶׁנִּתְּנוּ בְּלֶם בְּשׁוּה, כְּמוֹ כֵּן הִיָּה יָכוֹל ה' יִתְפָּרֵךְ לַעֲשׂוֹת כָּל הַמְשָׁכָן עַל-יְדֵי בְּלֶם בְּשׁוּה אֲךָ הוּא חֲפִיץ לְזַכּוֹת אֶת כָּל אֶחָד כְּפִי עֲרָבוֹ כְּפִי אֲשֶׁר לוֹ נִתְּנָנוּ עֲלֵלוֹת. אֲבָל אַתֶּם הַעֲשִׂירִים אֵל תִּתְּנָאוּ כִּי מִמֶּנּוּ הִכַּל כְּמוֹ שֶׁאָמַר דָּוִד כִּי מִמֶּדָּה הִכַּל וּמִדָּדָה נִתְּנוּ לָךְ. (לְקוּטֵי הַלְכוֹת – הַלְכוֹת פְּרִיקָה וּמַעֲיָנָה ד' – ל"ז)

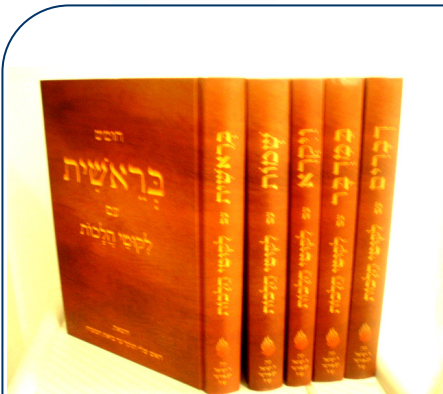
שבת שלום

**”אין צדקה נחשבת
כמו צדקת הדפוס”**
[רבי נתן]

לאחינו כל בית ישראל
תרמו נא, בעין יפה, להפצת
אורו של רבנו הקדוש
רבי נחמן מברסלב
בארץ ובעולם,
בכל סניפי הדואר,
חשבון מס' 7-2255-89

וְיִשְׂרָאֵל מִיָּמֵינוּ

לאחינו כל בית ישראל
הוצאת חומשים עם פירוש
הלקוטי הלכות

במחיר הקרן
125 ₪ לסט (5 כרכים)

פרטים והזמנה : 054-8429006 (מאיר)